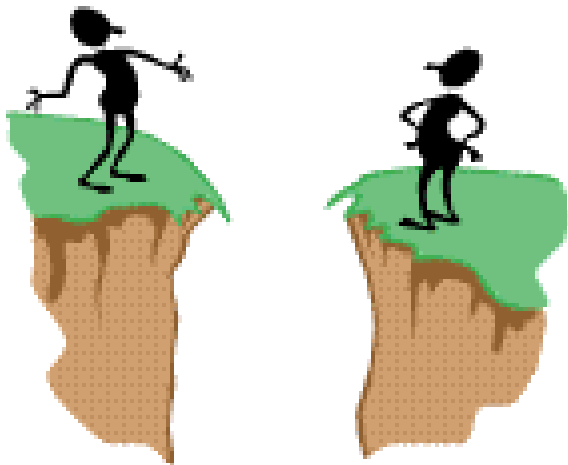

Modeli odnosa roditelja i škole/vrtića

Odbrambeni model

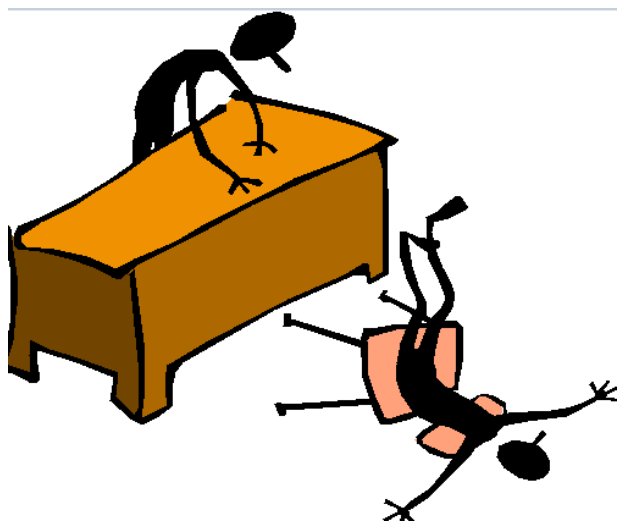

U ovom modelu glavni cilj je izbegavanje konflikta jasnim odvajanjem funkcija roditeljstva i škole.

Uloga nastavnika je da podučava decu u školi a obaveza roditelja je da dete dolazi redovno i na vreme u školu.

Uključivanje roditelja se smatra nepotrebnim i potencijalno štetnim uplivom na školu i ometajućim za rad nastavnika.

Ekspertski model

U ekspertskom modelu vaspitači/nastavnici vide sebe kao eksperte za sve aspekte razvoja, vaspitanja i obrazovanja dece i ne pridaje se puno značaja mišljenju roditelja.

Nastavnici u ovom modelu imaju kontrolu nad svim odlukama vezanim za obrazovanje, a roditelji treba da prihvataju informacije i instrukcije vezane za decu.

Najveće ograničenje ovakvog modela je što čini roditelje podređenim i zavisnim od profesionalaca. Roditelji ne žele da dovode

u pitanje odluke stručnjake i gube veru u vlastite kapacitete roditeljstva.

Drugi problem je, budući da nastavnici zanemaruju bogata znanja i iskustva koje roditelji imaju o svojoj deci, često previđaju važne probleme ili sposobnosti koje dete ima kao i probleme sa kojima se roditelj stvarno suočava. Sve to često pojačava nezadovoljstvo roditelja uslugama i odnosom koji dobijaju.

Transmisioni model

U transmisionom modelu pomoć roditelja se vidi u podršci ciljevima koje škola ima.

Profesionalci vide sebe kao glavne stručnjake za decu ali prepoznaju koristi od korišćenja roditelja kao resursa. Nastavnici smatraju da se deo njihove stručnosti može preneti na roditelje tako da roditelji mogu sa deom raditi na isti način.

Primer takvog odnosa je program u kome se roditelji obučavaju kako da pomognu kod kuće učenje čitanja deteta. U ovom modelu, profesionalac ima kontrolu i odlučuje šta treba da se radi, ali prihvata da roditelj može imati važnu ulogu u podršci napretku deteta. Može se očekivati da će se mišljenje roditelja uzeti u obzir.

Da bi realizovao ovaj model, nastavnik mora da ima dodatne veštine kao što su tehnike usmeravanja roditelja i interpersonalne osobine koje mu omogućavaju da razvije produktivne odnose sa roditeljima. To će činiti da roditelji budu zadovoljniji u ovom modelu i smanjuje mogućnost zavisnosti od profesionalaca. Opasnost ovakvog modela je u pretpostavci da svi roditelji mogu preuzeti ovakvu ulogu čime se pred neke roditelje stavljaju preterani zahtevi.

Model obogaćivanja programa

Cilj ovog modela je da se unapredi i proširi školski program uključivanjem doprinosa koji mogu dati roditelji.

On se zasniva na postavci da roditelji imaju različite oblasti stručnosti kojima mogu da doprinesu razvoju programa i da saradnja nastavnika i roditelja na sadržajima programa može da poveća obrazovne ciljeve škole. Fokus saradnje u ovom modelu je pre svega na programu i podučavanju u okviru škole.

Primer ovakvog modela je multikulturalno obrazovanje. Roditelji različitih narodnosti, religija i kulturnih grupa saraduju sa nastavnikom na osmišljavanju aktivnosti koje reflektuju istoriju, vrednosti i poglede grupe kojoj pripadaju.

Ovaj model nudi nove načine za uključivanje roditelja u rad škole i pruža mogućnosti nastavnicima i roditeljima da uče jedni od drugih. Slabost ovog modela je u tome što on podrazumeva da škole omogućavaju roditeljima da imaju značajan uticaj na to šta i kako će se učiti, što može biti uznemiravajuće i zastrašujuće za mnoge nastavnike.

Korisnički model

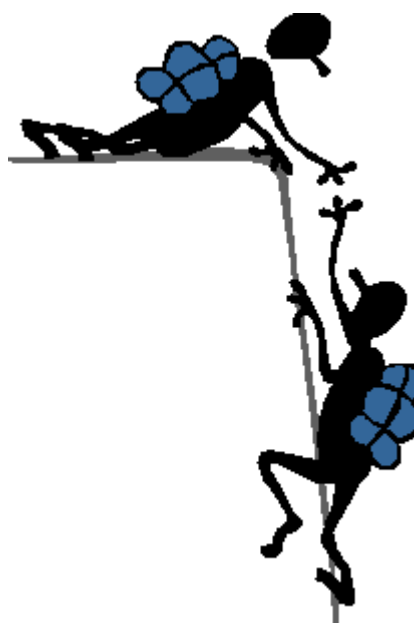
U korisničkom modelu roditelji se sagledavaju kao konzumenti obrazovnih usluga. Profesionalci delaju kao konsultanti dok roditelji odlučuju šta će se preduzeti.

Roditelji imaju kontrolu nad procesom donošenja odluka dok je uloga profesionalaca da im da relevantne informacije i mogućnost izbora medju više opcija.

Tako u ovom pristupu, roditelj se zapravo postavlja u ulogu eksperta. Uloga profesionalca je da sluša roditeljsko mišljenje i pomogne mu izbor izmedju ponuđenih alternativa. Kako roditelj kontroliše proces donošenja odluka verovatnoća je da će biti više zadovoljan uslugom, osećati se kompetentnijim i manje zavisnim od profesionalaca.

Opasnost u ovom pristupu je što u krajnjoj liniji može voditi odbacivanju profesionalne odgovornosti kod nastavnika a roditelji se stavljaju u ulogu isključivog eksperta. Ovakav pristup može dovesti do povećanja animoziteta izmedju roditelja i nastavnika kao i stvaranja “lažnih slika” kako bi samo roditelji bili zadovoljni.

Model partnerstva

Ovo se smatra najadekvatnijim modelom odnosa. U njemu se profesionalci sagledavaju kao eksperti obrazovanja a roditelji kao eksperti za svoju decu.

Roditelji i nastavnici dele svoja znanja i kontrolu kako bi postigli optimalne uslove za učenje i napredak deteta. Oni mogu davati doprinos partnerskom odnosu različitim jakim stranama koje imaju i time doprinositi da se ono razvija.

Na primer, većina roditelja je snažno emocionalno vezana za svoje dete što ih čini odličnim zastupnicima dece. Istovremeno, to ih čini i subjektivnim i pristrasnim u proceni detetovih mogućnosti i sposobnosti, što čini da je objektivnost koju profesionalci unose u partnerstvo veoma značajna.